

Myndigheten för civilt försvar

651 81 Karlstad

Förslag till Myndigheten för civilt försvars föreskrifter och allmänna råd om planläggning för utrymning och inkvartering under höjd beredskap

(MCF 2026-05506)

Försäkringskassan har följande synpunkter på förslaget till föreskrifter.

2 §

I paragrafen anges inledningsvis att Myndigheten för civilt försvar (MCF) under vissa förutsättningar får besluta om vilka områden som ska planläggas för utrymning eller inkvartering under höjd beredskap.

Under rubriken "Grundläggande planering för utrymning" anges bland annat att planeringen ska utgå från att utrymning under höjd beredskap ska kunna påbörjas senast inom ett (1) dygn från ett beslut om utrymning. Det framgår dock inte vilken aktör som fattar beslut om utrymning. Av 3 § förordningen (2006:639) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap, följer att länsstyrelsen inom det egna länet får besluta om utrymning enligt 2 kap. 1 § lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap. MCF bör överväga att i aktuellt avsnitt precisera vilken aktör som fattar beslut om utrymning.

Under samma rubrik anges vidare att planeringen ska utgå från att de som anses vara i behov av hjälp med utrymning ska kunna utrymmas så snart som möjligt, men vara genomförd senast fjorton (14) dygn från ett beslut om utrymning. Sista ledet av denna mening skulle kunna ändras till "...så snart som möjligt, och att utrymningen ska vara genomförd senast...".

Vidare noterar Försäkringskassan att den grundläggande planeringen för utrymning innehåller bestämmelser om personer som anses vara *i behov av hjälp*. Under rubriken "Utökad planering för utrymning" finns bestämmelser om *hjälpbehövande och andra*. Det framgår inte om de som anses vara *i behov av hjälp* är en annan krets av personer än de som omfattas av uttrycket *hjälpbehövande och andra*. Om det är fråga om samma personkrets anser Försäkringskassan att samma uttryck bör användas genomgående i föreskrifterna. I annat fall bör det införas definitioner av uttrycken *i behov av hjälp* respektive *hjälpbehövande och andra*.

I de allmänna råden till 2 § anges att utrymningens omfattning och tidsramar för de hjälpbehövande och befolkningen i övrigt bör framgå av länsstyrelsens beslut om utrymning. Denna mening skulle kunna omformuleras enligt följande. Utrymningens omfattning och tidsramar för utrymning av de hjälpbehövande och befolkningen i övrigt bör framgå av länsstyrelsens beslut om utrymning.

I de allmänna råden anges vidare att beslutet om utrymning kan komma att omfatta högre procent än ovanstående. Det är för Försäkringskassan oklart vad hänvisningen till procent avser. Under rubriken "Utökad planering för inkvartering" finns en hänvisning till

ett procenttal, men eftersom det allmänna rådet tar sikte på utrymning och inte inkvartering är det oklart vad hänvisningen till procent i de allmänna råden tar sikte på.

3 §

Denna paragraf behandlar vilka förhållanden som länsstyrelsens inriktning för utrymning eller inkvartering ska beakta. I de allmänna råden till paragrafen anges bland annat att mottagande kommun bör ha möjlighet att indikera och sanera ankommande kontaminerade personer innan inkvartering. Det framgår inte vad som avses med att *indikera* en ankommande kontaminerad person.

4 §

Enligt andra stycket ska personer med funktionsnedsättning, vårdbehövande, barn, äldre, personer som är frihetsberövade och övriga som redan erhåller hjälp för sina behov från det allmänna hänföras till de som är i behov av hjälp med utrymning. Försäkringskassan anser inte att det med tydlighet framgår om samtliga personer i dessa kategorier ska inkluderas i bedömningen av andelen hjälpbehövande eller om det endast är de som har ett faktiskt hjälpbehov som ska vara inkluderade.

I de allmänna råden till 4 § anges bland annat följande. De hjälpbehövande ska registreras vid utrymning för att möjliggöra omhändertagande i inkvarteringskommunen. Den som tillhandahållit hjälpen bör som huvudregel vara den som ansvarar för registreringen av personerna.

Det är för Försäkringskassan oklart vem som ansvarar för personregistreringen, om det är den som tillhandahållit hjälpen i samband med utrymningen eller någon annan.

6 §

Denna paragraf behandlar vad som ska beaktas vid planering för inkvartering. I de allmänna råden till paragrafen anges bland annat vad *uppehälle* kan innebära. Uttrycket uppehälle återfinns inte i paragrafen och inte heller i ovan nämnd förordning eller lag. Däremot finns det en hänvisning till uppehälle i 3 § i föreskrifterna. MCF bör överväga att definiera uttrycket uppehälle i anslutning till 3 §.

Samverkan

I det allmänna rådet till 1 a kap. 4 § lag (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap, finns en exempeluppräkningslista av vissa statliga myndigheter som länsstyrelsen och kommunen ska samverka med.

Försäkringskassan är inte en av dessa myndigheter. Vi vill därför betona att det är av stor vikt att vi åtminstone får ta del av genomförd planering för att kunna bedöma på vilket sätt utrymning och inkvartering kan påverka vår verksamhet. På så sätt kan vi identifiera vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa att vi kan ta vårt ansvar och fortsätta bedriva vår verksamhet.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Ingrid Utne i närvaro av avdelningschef Stefan Blom och rättslig expert Marcus Lundén, den senare som föredragande.

Ingrid Utne

Marcus Lundén